

Evropski pokret
Srbija

Redovna godišnja Skupština Evropskog pokreta u Srbiji 9. decembra 2014.

Izlaganje predsednika EPuS-a, Vlastimira Matejića

Uvaženi članovi Skupštine, gosti, dame i gospodo,

Pozdravljam Vas u svoje i u ime svih organa Evropskog Pokreta u Srbiji. Evropski pokret uspešno deluje već 22 godine zahvaljujući i radu ove Skupštine koja, kao najviši upravljački organ, ocenjuje aktivnosti i rezultate u izveštajnoj godini, usvaja program i plan rada za naredni planski period, donosi odluke koje se tiču strukture organizacije kao i kadrovske odluke u vezi sa organima upravljanja i izvršnog rukovođenja. Sve ovo je na dnevnom redu ove Skupštine.

Evropski pokret je organizacija sa trajnom misijom i delovanjem koje je potpuno usmereno na spoljni svet. Stoga ću učiniću nekoliko napomena o karakteristikama okruženja u kome je pokret delovao i ukazati na neke izazove, prilike i prepreke koje su oblikovale rad Evropskog pokreta tokom ove godine.

Tekuće ekonomsko stanje u Srbiji je nastavak, sa izvesnim pogoršanjem, već dugotrajnog kriznog stanja koje će se, po svoj prilici, produžiti i, najverovatnije, dalje pogoršavati. Sve karakteristike ovog stanja su svima nama poznate, jer su već toliko puta rečene i analizirane. Za naša današnja razmatranja je od značaja činjenica da su, kao posledica takvog stanja, potrebe najvećeg dela stanovništva svedene na one sasvim elementarne, na puko preživljavanje, pa su potrebe višeg reda, one kojima se inače bavi Evropski pokret u Srbiji, izvan skupa važnih potreba stanovništva. Jer, kada hleb i krov nad glavom postanu glavna briga svakodnevice, potrebe za vladavinom prava, pravdom, učešćem u društvenom životu, zadovoljstvom poslom i na poslu, demokratijom, organizovanim i efikasnim društvom, životom u okruženju bez kriminala i korupcije, realizacijom sopstvenih stvaralačkih potencijala i stremljenja, nestaju iz vidokruga građana, sve dok se ne zadovolje one sasvim elementarne.

Nezaposlenost mlade generacije je oko 40%. Radni uslovi zaposlenih su, u velikom broju slučajeva, daleko ispod evropskih standarda, što čini rad sve manje poželjnim. Motivi za učenje i obrazovanje se smanjuju i koncentrišu na one koji uče jer svoje zaposlenje vide negde u inostranstvu, dok se zapošljavanje ovde vidi najviše kao nagrada za stranačku pripadnost i angažovanost.

Loše ekonomsko stanje, čiji koreni su u socijalno-ekonomski loše obavljanoj tranziciji, dodatno je pogoršano ekonomsko-finansijskom krizom u našem globalnom okruženju, da bi

Evropski pokret Srbija

se na sve to obrušile i posledice poplava tokom ovog leta. Viša sila, za čije delovanje nismo bili dovoljno preventivno pripremljeni, pokazala je velike potencijale solidarnosti običnih ljudi, spremnost mnogih država da nam priteknu u pomoć bez velikih priča o tome i suzdržanost nekih na koje smo veoma računali da nam se nađu u toj muci. Iako je još rano za pouzdane sudove, ne bi se reklo da smo izvukli inače potrebne pouke iz ovoga što nas je snašlo. Nastavljamo da ponavljamo naše dosta trajno ponašanje.

Evropski pokret je delovao u vezi sa ovim najviše koliko je mogao, u prvom redu (a) svojom materijalnom pomoći onima koji su pretrpeli štete od poplava, (b) organizacionom, obrazovnom i drugom pomoći u razvoju socijalnog preduzetništva, (c) osnaživanjem onih koji imaju bilo koju ideju iz koje može nastati produktivan posao itd.

Loše ekonomsko stanje otežava pribavljanje i finansiranje delovanja Evropskog pokreta, što je dosta trajan problem i mnoštva drugih organizacija. Ovaj problem je, kako vidite iz podnesenih izveštaja, zadovoljavajuće rešavan, te je neto finansijski rezultat daleko od tzv. pozitivne nule, što je željeno, a teško dostižno stanje brojnih organizacija u Srbiji. Uz sve obazrivosti, na ovome zasnivamo i očekivanja da će sličan rezultat biti ostvaren i na kraju iduće godine. Dakle, Evropski pokret je organizacija sa održivim trajanjem uz dosledan sled svoje misije i u odsustvu svakog oportunističkog taktičkog prilagođavanja.

Evropske integracije, svrha i fokus aktivnosti Evropskog pokreta od njegovog osnivanja, odvijaju se uz zapaženo radno učešće Evropskog pokreta, u uspostavljenoj saradnji sa Narodnom skupštinom, odgovarajućim ministarstvima i drugim vladinim organima i u zajednici sa drugim organizacijama i institucijama. O ovome je sasvim dovoljno napisano u izveštaju o radu Evropskog pokreta, posebno u opisu projekta Nacionalni konvent o Evropskoj uniji u Srbiji. Ono što nije napisano, a vredi pomenuti, je sledeće:

- a. do angažovanja organizacija civilnog društva i drugih nevladinih organizacija u tematskim debatama koje se tiču pristupnih pregovora nije došlo bez teškoća i prepreka;
- b. i pored naših doprinosa pregovaračkom procesu, otvaranje pojedinih poglavlja za pregovore je znatno duže od naših uverenja koliko to treba da traje;
- c. primetan je nedostatak kadrova sa potrebnim kompetencijama za ove poslove;
- d. ceo sistem koji se ovim bavi mogao bi biti znatno uređeniji i efikasniji;
- e. akcioni planovi mogli bi biti kvalitetniji, a odgovornost za njihovu realizaciju pravovremeno nadgledana i zahtevana;
- f. nužne i obećane reforme i promene realizuju se sporo i fragmentarno;
- g. učesnici iz vlasti su veoma osetljivi, do neosnovane ljutnje, kada se saopšte kritike u vezi sa kvalitetom i brzinom obavljanja potrebnih promena, itd.

Evropski pokret Srbija

U vezi sa evropskim integracijama, Evropski pokret je tokom ove godine imao projekte i aktivnosti kao što su:

- a. *Srpsko – nemački civilni dijalog* – koji je bio veoma uspešan, te će se u dogledno vreme obaviti naredni,
- b. *Nacionalni konvent o Evropskoj uniji* - koji nastavlja sa radom i narednih godina,
- c. *Škola evropske integracije*,
- d. *Vodič kroz strategiju Evropa 2020 – četiri godine kasnije* –
- da navedem samo ove, za koje držimo da primetno doprinose obavljanju pregovaračkih i reformskih poslova na putu ka Evropskoj uniji.

Region kome pripadamo ima gotovo sve karakteristike veoma osetljivog i nestabilnog sistema; lako izlazi iz ravnotežnih stanja i pod dejstvom sasvim efemernih i marginalnih faktora i događaja koje ne želim poimenično da navedem, jer i ne zaslužuju pažnju ove Skupštine. Ovaj fragmentirani region traži razvijenu saradnju ne bi li bar neki resursi dostigli kritičan nivo za razvoj, kojim bi se smanjilo inače veliko zaostajanje u odnosu na naše razvijeno okruženje. Evropski pokret je ostao veoma postojan akter razvoja saradnje i u situacijama kada je zalaganje za saradnju smatrano jasnim znakom slabosti, pa i izdaje. Osnivali smo razne platforme, izvodili projekte, gajili komunikaciju koja prethodi i održava saradnju i tsl. tako da osnovano tvrdimo da svojim delovanjem trasiramo put saradnji država i vlada u našem regionu.

U vezi sa prethodnim, ističem da su **Institucionalno povezivanje i saradnja** jedan od organizacionih mehanizama delovanja Evropskog pokreta, kako unutar naše zemlje, tako i na regionalnom i evropskom nivou. Delovanje pokreta je prekrilo celu Srbiji; izvode se zajednički projekti, saradnjom se vrši difuzija dobre prakse, kako naše, tako i drugih organizacija. Naša saradnja u okviru Međunarodnog evropskog pokreta, posebno sa nekim nacionalnim pokretima, je veoma dobra, a prepoznata je i na evropskom nivou – što je, između ostalog, rezultovalo i izborom generalne sekretarke našeg pokreta, Maje Bobić, za člana borda Međunarodnog evropskog pokreta. Naša generalna sekretarka je jedini član ovog borda iz zemalja koje nisu članice Evropske unije. Malo šaljivo rečeno (u svakoj šali ima malo šaljivog), ovim izborom našli smo se u društvu članica Evropske unije što će se, i uz delovanje Evropskog pokreta u Srbiji, dogoditi i Srbiji u sasvim dogledno vreme. Time neće biti završena misija Evropskog pokreta već, nadamo se, samo donekle olakšan njen sled.

Politika, program i plan rada za naredni trogodišnji period su na dnevnom redu ove Skupštine. Ne očekujem značajno poboljšanje uslova u kojima će delovati Evropski pokret. Sve što očekujem je da kumulirana sposobnosti i posvećenost svih aktera delovanja Evropskog pokreta održe smer i obogate sadržaj trajektorije kojom je išao Evropski pokret tokom svog postojanja.